

S E R M O

Jⁿ

CORONATIONE

SERENISSIMÆ

LVDOVICÆ

MARIÆ

POLONIÆ & SVECIÆ

REGINÆ,

&c. &c. &c.

Habitus

*Jⁿ Cathedrali Ecclesia Cracouiensi, Ab Ordinario eiusdem Eccle-
siae Concionatore, Ordinis PP. Carmelitarum Discalceatorii.*

Cum Superiorum Permissu.

V A R S A V I Æ,

Jⁿ Officina PETRI ELERT S. R. M. Typographi, Anno D. 1646.

Imprimatur.

Jacobus Vstiensis, S. Th. & I. V.
Doctor, Librorum per Dioc-
cesim Cracouiensẽ Censor.

E. XIV 571

Fortunatis, cœlo, soloq; fauente, Auspicijs, SERENISSIMI & INVICTISSIMI REGIS VLADISLAI IV. Do-

mini Domini nostri Clementissimi, SERENISSIMAM CONSORTEM, ritu solenni, more Sacrosanctæ Ecclesiæ Catholicæ, inauguratam, & per manus SIMEONIS NOSTRI inunctam, ac Sceptro, & Diademate Regali insignitam, lætabundus hodie salutat ORBIS SARMATICVS. Illi inclytam Regni CORONAM, sibi tantam gratulatur REGINAM. Nequam in suis laribus PVLCHERIAM, aut CVNEGVDIM: rediuinã BLANCAM, aut CLOTILDIM: restitutã

*Ill: ad
Rhdmi
Archi-
episc:
Gnesn:
Prima-
tu Reg.*

ELISABETHAM, aut HEDVIGIM, ANNAM,
aut CONSTANTIAM: renatam deniq; CÆCILI-
LIAM RENATAM, nostræ olim Gentis deli-
cias, admiratur: & earum, Regiâ in Digni-
tate, insignem virtutum ac pietatis æmu-
latricem veneratur. Quoniam verò festi-
ua CORONATIONIS illius solemnita-
tas aliò sermonem deflectere vetat, & pro-
tensior tantæ solemnitatis labor, prolixio-
rem non fert Orationem, Rem paucis per-
agam, & Celebritati, & Tempori accomo-
datam; secundo Spiritus Sancti afflatu, Ve-
strisq; beneuolis animis adspirantibus, ad
portum feliciter, velociterq; appulsurus.

Contendunt pleriq; ad Coronam: con-
tendit ad plerosq; Corona. At quemad-
modum non quoduis Caput capax est Co-
ronæ, ita nec Corona cuiusuis Capitis re-
spondet capacitati. Excedit nonnunquam
Corona, Caput minus dignum & aptum
Imperio: excedit quandoq; Coronam, va-
stū & immensū amplitudine meriti Caput.

Afri-

Africano Maiori, dum, teste Oratore Romano, sæpius in conuiuio rumperetur Corona, sæpiusq; rupta repararetur, variè nonnulli ex conuiujs casum interpretabantur; sinistrum Omien, ex insolenti euentu, plerique capiebant. Aliquis, cæteris sagacior, occultiorem causam, perspicaciori acumine inuestigans, atque penetrans: O Viri, inquit, desistite mirari, Coronam huic Capiti, toties restitutam, toties ruptam. Caput enim magnum est, & amplum: suâ proinde capacitate excedens Coronæ capacitatem.

Verè Magnum & Amplum est Caput Regium VLADISLAI IV. Principis, rebus domi forisq; præclarè gestis, toto iam Orbe celeberrimi: Verè, inquam, sacrum hoc & pretiosum Caput nostrum Regium, magnum est & amplum: cui tot trophæis, & victorijs gloriose expanso, ac illustri, vel amplissima non sufficit Corona. Augustissimus animus Regius, angustum suo

imperio, vel integrum reputat Orbem: &
Caput ingens meritis, exiguam quamque
censet Coronam.

At ingeniosus Artifex Amor, sui, suo-
rumq; bonorum diffusionem liberalis, nouit
solerti industria, quantumuis arctam, ab
vno ad aliud Caput ampliando, distende-
re Coronam; & miro ac secreto artificio
sibi strictiorem, alteri comunicando red-
dere laxiorem, vtriq; sufficientem, & abun-
dè competentem. Quin & ipsa Corona
Regalis, suo pte genio, non modo absque
vlllo dispendio, verum etiam magno sui
cum incremento, **CONSORTEM** ad-
mittit: quò dum protenditur, in seipsa ex-
tenditur. Documentum huius veritatis
Nobilissima vestra Panegyris, requirit?
Exhibeo.

Summus ille rerum Dominus, & Rex
magnus super omnem terram **DEVS**, cui
Monarchæ genua curuant, cui Reges ser-
uiunt, ante cuius thronum suas vltro depo-
nunt

nunt Coronas: cui quamcunque Coronam Regni creati imposuerimus, exilis est, exigua est. Sola suæ beatissimæ, Regalis, & Imperialis Diuinitatis Corona, sibi sufficiens est, & Diuino suo Capiti apprimè cōueniens: immò ipsa sibi sua Diuinitas, Corona est. Regem autem cæli & terræ, totiusq; vniuersitatis creatæ, nominari, Deo nostro, Regi Regum maximo, quantillum est? Ad Consortium nihilominus, sicut Regni Orbis, ita & Coronæ Regalis Phœnicem MATREM, Phœnicis VNIGENITI sui, adsciscere non est dedignatus. Adstitit enim REGINA hæc, à dextris eius, in vestitu deaurato, siue vt S. Hieronymus legit, in Diademate aureo. Coronata scilicet Virgo, assertore Ruperto, vt in cælis esset Regina Sanctorum, & in terris Regina Regnorum.

*in Cæ:
cap. 4.*

Nec tamen cæli terræque Monarchæ Corona, ex admissio cæli terræq; Reginae consortio, restringitur, quinimò ampliatur.

Rega:

Regalia enim huiuscemodi Insignia Diuina, liberali sua communicatione & dispensatione, non modo non attenuantur, aut exhauriuntur, verumetiam (si fas dicere,) sua prodigalitate crescunt, & augentur: & quantò plus Munificentissimus Deus largitur, tantò amplius, ingenio liberalitatis, ditescit: quouè liberalius donat, cò opulentiùs, fænore sui domi, locupletatur. Copiosæ sunt siquidem, (exclamat sapientissimus Philo,) ô Magnificentissime Deus, tuæ gratiæ, nullis circumscriptæ terminis, nec modum, nec finem habent: fontium more inexhaustæ, & subscatentes perpetuò. Ipsam proinde Coronam Regalem, dum Sacratissimæ Virgini Deiparæ communicat, non sibi subtrahendo derogat, sed prorogando propagat, & propagando prorogat.

*Libro
Quis
diu rer:
har.*

Iam quid aliud sunt Coronæ terrestres, terrestrium Regum, quàm cœlestis Coronæ, illius per quem Reges regnant, cœlestis

Itis Regis, decifæ quædam participatio-
nes? Quid aliud Rex ipfe in terris, quam
vium summi DEI fimulachrum? cui
tanto plus diuinitatis, quanto plus inest
fæcundæ liberalitatis. Ergo & ille, absq;
vlla damni, fuæ Coronæ, formidine, im-
mò securâ cum augmenti eius certitudi-
ne, fuam CONSORTIEM, ad eiusdem
Coronæ vocat Consortium: cui suâ dum
communicat Coronam, non restringit,
fed magis dilatat & amplificat.

*Apu'd
Plutar:
Themif.*

Æquum porrò est, vt quæ suum coro-
nat Maritum, viciffim coronetur ab illo.
Mulier quippè diligens, ait Spiritus S. Co-
rona est Viro fuo. Qui ergo fieri queat,
vt à viro Regni Coronam possidente, ad
eiusdem Regiæ Coronæ sortem non adsci-
scatur? Et quæ est Regij focia thalami,
non fiat fimul focia fceptri, focia Regni?
& quæ Magno Regi, nobili copulatur con-
iugio, eidem in Regiæ dignitatis, non iun-
gatur fastigio? illa præfertim, quæ ex quo

B

nata

nata Orbi, ad Regalem Coronam est designata.

Nimirum; ab illo mox tempore, quo REGINA nostra primam aspexit lucem, Coronæ Regales, Regium hoc Caput occupare, occupando ornare, ornando beare, certatim gestiebant, & properabant.

Interim verò (quæ eximia laus est REGINÆ nostræ apud cunctos Orthodoxos Christicolas) interim inquam, dum Coronæ Regales, certant ad inuicem, & certando contendunt, cuiam illarum Almū hoc Caput insignire, aut magis ab illo contingat insigniri: REGINÆ nostræ Caput, quavis Coronâ sublimius, sublimiora pietatis ac Christianæ perfectionis consilia agit: & pro Coronâ, Sacrum, Sacrum Virginum meditatur velamen: pro Purpura Regia, asperum Cilicium: pro excelso throno Regali, humile Castimonialium Claustrum: quòd etiam non modò frequentius inuisere, verum & diutiùs
quan-

quandoque incolere, Chorisq; Virginum
Deo consecratarum assistere, Magna pie-
tatis Alumna consueuerat. Nec multum
aberat, quin fastum pompamq; sæculi, in
Monastici instituti votum commutasset,
omnemq; Regalis dignitatis & felicitatis
spem, in aliquo Cænobiorum vltro libensq;
sepelisset, ni Diuina prouidentia, aliud pro
maiori suâ disposuisset gloriâ, eamq; omni-
am pietate Religiosâ institutam, destinatae
reseruasset Coronæ Regali.

Opus
56.

Celebrat, & iure meritò summis effert
encomijs, Eminentissimæ non modo di-
gnitatis, sed & sanctitatis Cardinalis, B. Pe-
trus Damiani, Augustissimam sui æui Im-
peratricem AGNETEM, quòd cum
Claustralibus certaret ieiunijs, nouoq; ge-
nere abstinentiæ, dum illi à delicatis epu-
lis, hæc ab Imperiali Coronâ ieiunaret.
Nos, inquit, aliquando ieiunamus à cibis:
sed tu ieiunas à Corona, atq; à tot, & tam
magnificis Imperialis gloriæ pompis.

Loquetur futura posteritas, & Magnā
Magnorum Ducum Prolem, LVD O VI-
CAM MARIAM, hodie feliciter flo-
rentissimi REGNI POLONIÆ Co-
ronâ redimitam, amplissimis prædicabit
laudibus, cui æquè à Corona, atq; ab epu-
lis, cum Virginibus Claustralibus ieiuna-
re, decretum fuerat, ni decreta Diuina ob-
stitissent.

*Tom. 5.
de cōp.
Reg. &
Mon.*

Commiserat aliquando magnus Patri-
archa Constantinopolis Diuus Chryso-
stomus statum Regalem cum statu Monasti-
co, in speciali huius argumenti Libello;
quo haud vulgaribus, non ex sensu rudior-
is sæculi, sed ex penu sacratoris, & ar-
canæ sapientiæ rationibus depromptis, se-
cum de excellentia, iucundo spectaculo,
confligerent. Quid itaq; mirum, quod
vterque hic status, sanctæ, apud Sanctos,
æmulationi assuetus, de Ingenua quoque
VIRAGINE, sine vlla ipsius, ignomi-
niâ, quinimmò magna cum gloria, pia-

amu.

æmulatione contendebat, quisnam illo-
rum alteri. Eam præriperet.

Sic certantibus ad inuicem Coronis
Regalibus, certantibus & sublimissimis
in suo ordine Statibus, calculo tandem
Diuino, Regno natam, Regia excipit Di-
gnitas: & inter ipsa Regia Diademata, ti-
bi ô Inclyta, Inclyti Regni Sarmatici Co-
rona, obtigit hæc beata fors, vt hodie bea-
tum hoc Caput cingeres: fieretq; miro
commercio; Tu Corona illius, illud Co-
rona Tua. Tu decus illius, illud Tuum or-
namentum.

Faustum itaque diem Coronationis,
SERENISSIMÆ AC PISSIMÆ REGI-
NÆ NOSTRÆ, communi & publico
applausu acclamamus, acclamando ap-
precamur; apprecando iterum applaudi-
mus. Sit hæc temporalis Regni CORO-
NÆ, indubitatum futuræ sempiterni Re-
gni CORONÆ præfagium. Sit Corona
Regni Poloniæ, CORONÆ Regni Polorum,

felix Auspiciū; vbi non vno, alterouē
die, vt aureum eiusdem Chrysoſtomi os
loquitur, ſed in æternum triumphat, quiſ-
De An- quis eſt illic geſtans Coronam; nunquam
na & Sa amplius habens caput eā gloriā nudatum,
uuei is quā ſemel fuerit coronatum.
educ.

Denique quemadmodum olim VRA-
TISLAO cum ſua CONSORTE, Pragæ
Auent. à Treuirenſi Præſule, ad Regnum Polo-
L. 5. niæ & Bohemiæ inaugurato, à toto Se-
Annal. natu, Equeſtri, & plebeio ordine, accla-
matum eſt; ſic SERENISSIMO, INVI-
CTISSIMO, FORTVNATISSIMO Regi
noſtro, SERENISSIMÆ, PIISSIMÆ,
FORTVNATISSIMÆ Reginae noſtræ, à
cunctis Ordinibus, Sacris, & Politicis,
hodie iſdem planè verbis acclametur:
VLADISLAO IV. REGI POLO-
NIÆ ET SVECIAE, à DEO Coro-
nato, Vita, Laus, Victoria. LVDO-
VICÆ MARIAE, REGINÆ POLO-
NIÆ ET SVECIAE, à DEO Coro-
nata,

natae, Vita, Laus, Prosperitas. Vtrique
in praesenti saeculo, cumulus ingens oprati
solatij ac Diuinæ benedictionis, & post
fata sera, perennis beatitudinis
æterna felicitas.

A M E N.

... Vnde, Iam, Proposuit. Vnde
... in hunc sensum: emendatissimus opus
... solent ad hunc modum, & post
... hanc hunc, per hunc, hunc
... eterna felicitas.

A M E N

